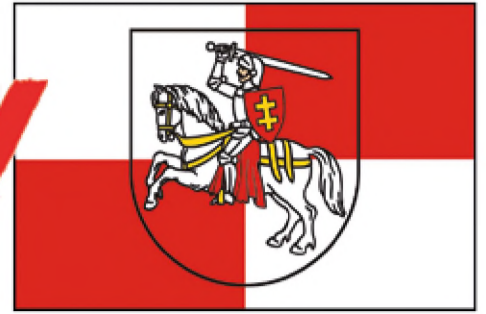

TYGODNIK WILEŃSZCZYNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Papież mianował 21 kardynałów – wśród nich abp Rolandas Makrickas **str. 3**

■ Chwała nauczycielom **str. 4**

■ Tydzień seniora w placówkach Centrum Kultury w Rudominie **str. 6**

Rota

■ Nowy rok akademicki we własnej siedzibie **str. 1**

■ W obronie Polaków na Wileńszczyźnie (2) **str. 1**

PRENUMERATA 2024

Do 19 października trwa prenumerata na listopad 2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Uroczysta gala w Domu Kultury Polskiej z okazji 70-lecia „Syrokomłówki”

„Z dumą patrzymy wstecz, z odwagą w przyszłość”

FOT. WIKTOR JUSIEL

Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie świętuje 70-lecie działalności. Z tej okazji odbyła się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie uroczysta gala z udziałem uczniów, obecnych i byłych nauczycieli, kilku pokoleń absolwentów, gości i przyjaciół.

„Nasze spotkanie na tym jubileuszu to dowód, że nasza szkoła to nie tylko instytucja, ale żywa więź łącząca pokolenia” – wita-

jąc zebranych powiedziała Helena Marcinkiewicz, dyrektorka Gimnazjum im. Władysława Sy-

(Dokończenie na str. 5)

Poświęcono odbudowaną przed kościołem św. św. Piotra i Pawła kapliczkę

Historyczny powrót

FOT. JERZY KARPOWICZ

W niedzielę, 6 października, przed kościołem Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Wilnie, na placu Jana Pawła II, została poświęcona odbudowana kapliczka Pana Jezusa. Kapliczka ta została zburzona w czasach sowieckich.

(Dokończenie na str. 6)

Szczęśliwiec wygrał 81 mln euro

7 października ujawnił się człowiek, który z dnia na dzień stał się multimilionerem – po zakupie losu na loterii wygrał 81 mln euro. To największa wygrana w historii całego regionu bałtyckiego.

Szczęśliwy bilet został kupiony w sklepie „Norfa”, który znajduje się w Kiejdanach.

Jak poinformował Antanas Muraškas, dyrektor firmy sprzedającej bilety, w poniedziałek rano około godziny 11.00 zwycięzca po sprawdzeniu biletu zadzwonił do działu obsługi klienta.

Ponieważ zwycięzca stara się chronić swoją prywatność, nie ujawniono w jakim jest wieku.

Donatas Kazlauskas, zastępca dyrektora generalnego firmy „Olifėja” na pytanie, jakie jest prawdopodobieństwo wygrania wspomnianej kwoty, odpowiedział, że „jeden na sto milionów”.

Największa jak dotąd wygrana padła w 2022 roku, kiedy to wilenianin po 40-tce wygrał 24 mln euro. W tym samym roku jego 56-letni rodak wygrał 5,5 mln euro.

Na podst. tv3.lt

SZANOWNI CZYTELNICY!

Już rozpoczęła się prenumerata na 2025 rok. Zachęcamy Państwa do zaprenumerowania poczytnej nie tylko na Wileńszczyźnie gazety, jaką właśnie jest „Tygodnik Wileńszczyzny”. Zakupcie prenumeratę dla siebie, dla kogoś z rodziny, dla przyjaciela i... dla znajomych. Nie są to wysokie koszty. Cena miesięcznej prenumeraty to 1,93 euro, rocznej – 23,12 euro (indeks 0233). Dla emerytów, osób niepełnosprawnych koszty miesięcznej prenumeraty wynoszą 1,85 euro, rocznej – 22,85 euro (indeks 0322). Każde wydane euro na prenumeratę jest niezwykle ważne dla nas. „Tygodnik Wileńszczyzny” można zaprenumerować na dowolnej poczcie w całym kraju.

Redakcja

Trwa głosowanie w wyborach do Sejmu

Główna Komisja Wyborcza (VRK) informuje, gdzie i kiedy wyborcy mogą zagłosować, jeśli nie będą mogli tego zrobić w niedzielę wyborczą, 13 października.

Głosowanie przedterminowe odbywa się w dniach 8-10 października (w godzinach 7-20) we wszystkich budynkach 60 samorządów w kraju oraz w dodatkowo urządzonych miejscach do głosowania przedterminowego. Wyborcy mogą głosować w dowolnym punkcie przedterminowego gło-

wania, niezależnie od tego, gdzie zadeklarowali swoje miejsce zamieszkania.

W Wilnie wyborcy będą mogli oddać głos w pięciu punktach przedterminowego głosowania: w Samorządzie m. Wilna, al. Konstitucijos 3; w Szkole Biznesu Uniwersytetu Wileńskiego, al. Saulėtekio 22; na placu Sacharowa przy Domu Prasy; na placu Łukiskim.

W rejonie wileńskim: w Centrum Kultury w Niemenczynie (ul. Švenčionių 12); w Bukiskach (ul. Mokyklos 6).

W rejonie solecznickim: w budynku samorządu w Solecznikach (ul. Vilniaus 49); w starostwie w Ejszyszkach (plac Gegužės 19). W rejonie trockim – w budynku samorządu w Trokach (ul. Vytauto 33); w rejonie szyrwinckim – w budynku samorządu w Szyrwintach (ul. Vilniaus 61); w rejonie święciańskim – w Centrum Kultury w Święcianach (ul. Vilniaus 1).

Niedziela 13 października, to główny dzień głosowania w wyborach do Sejmu. VRK przypomina, że tego dnia będzie można głosować wyłącznie w dzielnicach wyborczych na terenie swojego okręgu wyborczego. Ponieważ połowa posłów na Sejm zostanie wybrana w okręgach jednomandatowych, a karty do głosowania w każdym z 71 okręgów jednomandatowych będą inne.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Na Litwie zatrudnieni obcokrajowcy będą musieli obsługiwać klientów w języku litewskim

Od 1 stycznia 2026 roku obcokrajowcy sprzedający towary i świadczący usługi na Litwie będą musieli obsługiwać klientów w języku litewskim.

Sejm przyjął odpowiednie poprawki do ustawy o języku państwowym. Za ich przyjęciem głosowało 78 posłów, nikt nie był przeciwko, a 5 parlamentarzystów wstrzymało się od głosu.

Wyjątki mogą mieć także zastosowanie w przypadkach przewidzianych w ustawie o nauce i studiach, gdy wymóg znajomości języka państwowego uznawany jest za nieuzasadnione ograniczenie prawa do pracy.

Za przestrzeganie nowych

przepisów ustawy o języku państwowym odpowiadać będą nie tylko kierownicy instytucji, placówek, firm, służb, organizacji, ale także osoby fizyczne.

Większość posłów podkreśliła, że pracujące w naszym kraju osoby zza granicy powinny chociażby minimalnie znać język litewski. Ponadto ustawa wejdzie w życie w styczniu 2026 roku, tak więc spółki, zatrudniające obcokrajowców, będą miały czas na to, aby posłać swoich pracowników na kursy języka litewskiego.

Posłanka na Sejm z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė także

zwróciła uwagę na to, że chęci są dobre, ale „przymus i kara nie budzą szacunku ani motywacji”. „Ten system w ogóle nie zapewni nauki języka. Wprowadzamy przymus, nie zapewniając jak będzie działał cały system. Czy mamy system określający, gdzie i jak będą się uczyć, czy jest wystarczająca liczba nauczycieli? (...) Czy mamy „armię wymierzających karę”, która będzie karać za nieznaną znajomość języka i badać przypadki znajomości lub nieznanności języka?” – powiedziała.

Rząd do 1 lipca 2025 roku ma przyjąć przepisy wykonawcze do tej ustawy.

Na podst. Irs.lt

84 kandydatów na posłów zgłosiło członkostwo w partii komunistycznej

Główna Komisja Wyborcza (VRK) pozwoliła kandydatom na posłów uzupełnić dane dotyczące ich wcześniejszej przynależności do partii politycznych. Z tej możliwości skorzystało 150 kandydatów w wyborach do Sejmu.

Jak informuje VRK, do 1 października kandydaci mogli udokładać podaną informację na temat byłego członkostwa w partiach politycznych. Większość z nich zwróciła się do VRK z prośbą o uzupełnienie ankiety o jeden lub dwa wpisy, ale byli też tacy, którzy wpisali do swoich ankiet 4-5 członkostw w partiach politycznych.

Z danych VRK wynika, że najaktywniej uzupełniali swoje ankiety o wpisy, dotyczące byłych przynależności do partii, kandydaci ze Związku Narodu i Sprawiedliwości (28), Partii „Nemuno Aušra” (20) i Związku Demokratycznego „Vardan Lietuvos” (19).

Wzrosła też liczba kandydatów, którzy wskazali na swoje wcześniejsze członkostwo w Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (TSKP) i/lub Litewskiej Partii Komunistycznej (LKP).

„Podczas składania dokumentów zgłoszeniowych 50 kandydatów na posłów wskazało przynależność do partii komunistycznej. Po uściśleniu dołączyło kolejnych 34. Tak więc obecnie łączna liczba kandydatów, którzy kiedyś byli w szeregach TSKP, LKP lub obu tych partii, wynosi 84” – czytamy w komunikacie VRK.

VRK przypomina, że uczestnicząc w wyborach, wszyscy kandydaci muszą wskazać obecne lub byłe członkostwo w partiach politycznych oraz okres, w którym kandydaci byli członkami partii. Niepodanie tych informacji nie stanowi podstawy do niezarejestrowania kandydata lub unieważnienia jego rejestracji, co mogłoby mieć miejsce w przypadku np. zatajenia faktu posiadania obywatelstwa innego państwa, współpracy ze służbami specjalnymi byłego państwa, itp.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Samolot wojskowy dostarczył ewakuowanych z Libanu obywateli Litwy do Szawel

6 października wczesnym rankiem w Bazie Lotniczej Litewskich Sił Powietrznych wylądował samolot „Spartan”, który ewakuował obywateli Litwy i innych krajów z Libanu – poinformowały Litewskie Siły Powietrzne.

Samolot wyleciał w strefę działań wojennych 4 października, ale piloci na możliwość wlotu w libańską przestrzeń powietrzną musieli czekać niemal cały dzień, gdyż wykonanie lotu w czasie ciągłego bombardowania było zbyt ryzykowne.

5 października „Spartan” wystartował z Turcji na lotnisko w Bejrucie, stolicy Libanu, i po zebraniu ewakuowanych pomyślnie opuścił Liban – poinformowało wojsko w oświadczeniu.

Wśród ewakuowanych jest 18 obywateli Litwy oraz 8 obywateli Łotwy. W gronie wszystkich ewakuowanych było 9 osób niepełnoletnich.

W środę, 2 października, Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłosiło, że w kraju pozostającym pod ostrzałem sił izraelskich pozostaje około 30 obywateli Litwy.

W świetle eskalacji działań wojennych w Libanie i możliwości dalszej eskalacji napięć w regionie Ministerstwo Spraw Zagranicznych zaleca obywatelom opuszczenie Libanu póki dostępne są jeszcze loty komercyjne.

Niektóre linie lotnicze tymczasowo zawiesiły loty na lotnisko w Bejrucie. Pozostałe loty również mogą zostać odwołane.

Na podst. Irt.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Zdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-311-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Papież mianował 21 kardynałów – wśród nich abp Rolandas Makrickas

Papież Franciszek mianował 6 października po modlitwie Anioł Pański 21 nowych kardynałów. Jak powiedział, ukazują oni powszechność Kościoła. Wśród nowo mianowanych są arcybiskupi, biskupi, ksiądz i zakonnik. Są m.in. z Algierii, Anglii, Argentyny, Australii, Brazylii, Chile, Ekwadoru, Japonii, Kanady, Indii, Iranu, Włoch, Peru, Filipin, Serbii, Wybrzeża Kości Słoniowej. Wśród mianowanych znalazł się także pochodzący z Litwy arcybiskup Rolandas Makrickas.

Konsystorz, na którym mianowani będą mianowani kardynałami, będzie miał miejsce 8 grudnia br.

Przed ogłoszeniem nowych kardynałów Papież Franciszek powiedział: „Ich pochodzenie wyraża powszechność Kościoła,

który nadal głosi miłosierną miłość Boga wszystkim ludziom na ziemi. Włączenie ich do diecezji rzymskiej jest wyrazem nierozdzielnej więzi między Stolicą Piotrową, a Kościołami partykularnymi rozszanymi po całym świecie”.

Abp Rolandas Makrickas urodził się 31 stycznia 1972 w Birżach. Jest doktorem nauk humanistycznych specjalizującym się w

historii Kościoła, arcybiskupem, komisarzem nadzwyczajnym bazyliki Matki Bożej Większej w latach 2021–2024, od 2024 roku koadiutorem bazyliki Matki Bożej Większej.

20 lipca 1996 otrzymał święcenia kapłańskie i został inkardynowany do diecezji poniewiejskiej.

Fot. Vatican News

To był najcieplejszy wrzesień. Rekord sprzed roku pobity

Tegoroczny wrzesień był najcieplejszym wrzesniem w historii pomiarów na Litwie – informuje Litewska Służba Hydrometeorologiczna (LHMT).

Według danych LHMT, średnia temperatura powietrza we wrześniu 2024 r. wyniosła na Litwie 16,8°C i była aż o 4 stopnie wyższa od normy wieloletniej z lat 1991–2020. I w ten sposób został pobity rekord sprzed roku (średnia temperatura we wrześniu 2023 roku wyniosła 16,5°C).

W Wilnie średnia temperatura września wyniosła +17,4°C (anomalia sięgnęła aż +4,8°), w Kłajpedzie +17,6°C (anomalia +3,4°). W ubiegłym miesiącu w Kłajpedzie było 28 dni cieplejszych od normy wieloletniej, a w Wilnie było 29 takich dni.

Najcieplej było w dniach 3–5 września, a najzimniej – 29–30 września.

Jeśli chodzi o opady deszczu, to również zanotowano odchylenie od wartości wieloletnich.

Wrzesień na Litwie był bardziej suchy niż przeciętnie (średnia krajowa opadów wynosi około 64 proc. normy). Różnice w ilości opadów pomiędzy obszarami Litwy sięgały nawet 4–5 razy.

Najmniej deszczu spadło w rejonach południowo-zachodnich i w niektórych rejonach na północnym wschodzie kraju, a najwięcej opadów było na krańcu zachodnio-północnym i w okolicach Poniewieża.

Na podst. meteo.lt

W podwileńskich Skojdziszkach badana jest jakość powietrza

Od 3 października w miejscowości Skojdziszki w rejonie wileńskim (gmina Niemież) rozpoczęła pracę mobilna stacja badań jakości powietrza Agencji Ochrony Środowiska (AAA) – informuje Samorząd Rejonu Wileńskiego.

Mobilna stacja badań jakości powietrza rozpoczęła pracę w Skojdziszkach we współpracy Samorządu Rejonu Wileńskiego z AAA w celu rozwiązania pro-

blemu możliwego zanieczyszczenia powietrza w tej miejscowości.

Pomiary jakości powietrza zostaną przeprowadzone po to, aby ocenić wpływ działalności firm „Retroplast” i „Eko perderbimas” na jakość powietrza, gdyż mieszkańcy skarżą się na nieprzyjemny zapach.

Stacja mobilna będzie mierzyć stężenie amoniaku, siarkowodoru i lotnych substancji organicznych w otaczającym powietrzu.

Wyniki badań zostaną przekazane do Departamentu Ochrony Środowiska.

Samorząd informuje, że aby uzyskać jak najbardziej obiektywne wyniki badań, planuje się zbieranie i przetwarzanie danych przez dłuższy okres czasu. Czas trwania pomiarów będzie uzależniony od sytuacji meteorologicznej oraz stężenia wykrytych zanieczyszczeń.

Na podst. vrsa.lt

Dwie kobiety zgubiły się w lesie koło Ławaryszek Pomogła straż graniczna

Strażnicy graniczni pomogli dwóm kobietom z Wilna, które zgubiły się podczas zbierania grzybów w rejonie wileńskim – donosi Państwowa Straż Graniczna.

7 października policja zwróciła się do straży granicznej o pomoc w odnalezieniu dwóch wilnianek, które zgubiły się podczas grzybobrania w rejonie wileńskim.

Strażnicy graniczni natychmiast rozpoczęli poszukiwania kobiet w wieku 53 i 54 lat.

Zgodnie z obowiązującymi

przepisami, przebywanie w strefie przygranicznej z Białorusią wymaga posiadania zezwolenia, wydanego przez Straż Graniczną. Zaginione kobiety miały wyrobione takie zezwolenia, więc straż graniczna posiadała ich dane kontaktowe.

Po telefonicznym skontaktowaniu się z grzybiarkami funkcjonariusze udali się we wskazane miejsce. Strażnicy graniczni włączyli sygnał dzwinkowy służbowego samochodu, mając nadzieję, że kobiety to usłyszą i prędzej czy później

wyjdą z lasu. Tak też się stało po około 15 minutach poszukiwań w pobliżu wsi Kopanica. Kobiety nie potrzebowały pomocy medycznej.

Jak podkreśla straż graniczna, Lasy w okolicach Ławaryszek znane są z obfitości grzybów, ale łatwo się w nich zdezorientować ze względu na gęste zalesienie i pagórkowaty teren. Tak właśnie stało się w tym przypadku – kobiety, które znalazły się w trudnej sytuacji, postanowiły poprosić o pomoc i jej się doczekały.

Na podst. vsat.lrv.lt

Czytelnik ma głos

Wszyscy na wybory!

Od 15 lat pracuję w dzielnicy wyborczej jako zwykły członek komisji, wydaję biuletyny przychodzącym głosować. Za te lata zauważyłam, z bólem w sercu, że liczba uczestniczących w bardzo poważnym dla państwa i wszystkich jego narodowości politycznym wydarzeniu – wyborach – litewskich Polaków, Białorusinów i mówiących po rosyjsku co raz zmniejsza się.

Skąd taka pasywność? Lepiej żyjemy? Nie mamy potrzeby ciekawie się polityką i politykami, bo pięknie mówią?

Nie mamy na kogo głosować? Na liście kandydatów wielki wybór. Ja od lat głosuję na tego samego. Wykształcony, erudyta, inteligentny, zahartowany w politycznych dyskusjach, potrafi jaskrawie i wymownie wyrazić myśl, donieść ją do słuchaczy i przekonać ich. Jako umiętny i doświadczony szermierz używa trafnych dowodów i argumentów, zasadnie reagujący na prowokujące pytania i wyzwania – wspaniały przykład dla młodzieży. Dziękuję mu za stanowczość w walce o chrześcijańskie wartości, determinację w osiągnięciu celów, wytrwałość w pokonaniu trudności.

Po zakończeniu wyborów każda komisja wyborcza, jestem tego świadkiem i uczestnikiem, podliczamy biuletyny. I już od razu wiadać jak sterta biuletynów jakiejś partii rośnie szybciej od innych. Nie trzeba myśleć, że nie jest ważne, ile głosów oddano, ale ile naliczono. Przedstawiciele różnych partii po 2 i 3 razy przeliczają te same biuletyny, rezultaty wpisują do systemu elektronicznego.

Jestem pewna, że partia konserwatystów nie jest najbardziej popularna u nas, ale jej elektorat jest najbardziej aktywny, zdyscyplinowany, wierny. Często przychodzą całe rodziny z dziećmi. Mają wychowanie patriotyczne i obywatelskie od małego.

Apeluję do wszystkich: nie bądźcie obojętni o swą przyszłość, narodu, kultury! Bądźcie aktywnymi obywatelami! Głosowanie – to szansa na zmianę – skorzystajmy z niej! Jeżeli nic nie robię – to nic i nie będzie. Wysoka frekwencja – to mniej fałszowania. Jeżeli ktoś głosuje na partię, która mnie nie pasuje, to ja głosuję za moją – żeby zrekompenzować jego głos. Mój głos jest też ważny. Nie śpij, bo cię „przegłosują”.

A na dodatek, Joseph de Maistre miał rację mówiąc: „Każdy naród ma taki rząd, na jaki zasłużył.”

Wszyscy na wybory! Nasza przyszłość w naszych rękach!

Sprawdzian dla uczniów klas 4-9

Narodowa Agencja Oświaty ogłosiła harmonogram przeprowadzenia Narodowego Sprawdzianu Osiągnięć Uczniów (NMPP) w roku szkolnym 2024–2025.

Sprawdziany oceniające wiedzę uczniów będą w tym roku szkolnym, jak i wcześniej, przeprowadzane w formie elektronicznej. Jako pierwszy swoją wiedzę sprawdzą uczniowie klas czwartych – 21 stycznia 2025 roku odbędzie się sprawdzian umiejętności czytania, a 28 stycznia – test z matematyki. Ósmoklasiści przystąpią 4 lutego do testu z języka litewskiego i literatury (czytanie), a 25 lutego sprawdzą swoje umiejętności matematyczne. 30 stycznia odbędzie się sprawdzian czytania w językach ojczystych (białoruskim, polskim, rosyjskim) dla uczniów klas czwartych ze szkół mniejszości narodowych, a 27 lutego – dla ośmioklasistów.

Na podst. nsa.smm.lt

Rusza kolejny nabór wniosków na wymianę starych pieców

Osoby fizyczne, mieszkające w domach prywatnych, niepodłączonych do scentralizowanego systemu ogrzewania, będą mogły wymienić nieefektywne, stare kotły, które wykorzystują do spalania biomasy lub paliwo stałe, na nowe, bardziej efektywne technologie produkcji ciepła wykorzystujące odnawialne źródła energii: nowy kocioł klasy 5 na biopaliwo lub pompę ciepła – poinformowało Ministerstwo Energetyki.

Wysokość dotacji wynosi maksymalnie 50 proc. kosztów wydatków. Rekompensata kosztów wymiany nieefektywnego kotła na pompę ciepła ma wynieść średnio około 3,5 tys. euro, a na kocioł klasy 5 – około 1,5 tys. euro. Istnieje możliwość zakupu nowego kotła lub pompy ciepła oraz wystawienia faktury VAT i dowodu odbioru od 26 lipca 2023 roku. Daje to możliwość ubiegania się o wsparcie i tym mieszkańcom, którzy po tym terminie zmienili już kocioł, nie czekając na ogłoszenie naboru.

Wnioski będzie można składać do 31 grudnia 2024 r. lub do wyzerpania środków przeznaczonych na każdy nabór. Ogłoszone zostaną cztery nabory na łączną kwotę 8,5 mln euro.

Czas realizacji projektów wyniesie aż 18 miesięcy, dzięki czemu mieszkańcy będą mogli składać wnioski i realizować projekty w dogodnym dla siebie terminie. Środek wsparcia będzie administrowany przez Litewską Agencję Energetyczną (LEA).

Szczegółowe informacje na temat procedury finansowania, składania wniosków i innych istotnych kwestii można znaleźć na stronie internetowej LEA: <https://www.ena.lt/inpa-katilokeita/>

Na podst. enmin.lrv.lt

NOWINY znad Solczy

Pomoc partnerów z Polski

Dzięki wieloletniemu partnerstwu z województwem kujawsko-pomorskim Samorząd Rejonu Solecznickiego otrzymuje cenną pomoc dla rejonowych placówek oświatowych.

Latem br. grupa nauczycieli i liderów z Gimnazjum im. L. Narbuta, gimnazjum w Ejszyszkach, Gimnazjum im. M. Balińskiego w Jaszunach, Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Białej Wacie odwiedziła Polskę, aby podnieść swoje kompetencje, poszerzyć horyzonty, zdobyć nową wiedzę i przejąć doświadczenia od swoich polskich kolegów. Wówczas także uzgodniono z Województwem Kujawsko-Pomorskim przekazanie trzech mobilnych pracowni komputerowych dla polskich placówek rejonu solecznickiego.

W dniu 26 września Henryk Danuliewicz, główny specjalista rejonowego wydziału oświaty i sportu oraz Edgar Obłoczyński, radny samorządu solecznickiego, odwiedzili Ośrodek Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Sprzęt został przekazany samorządowi solecznickiemu w ramach umowy partnerskiej, a następnie do rejonowych gimnazjów. Jeden zestaw składa się z 17 laptopów. Są to mobilne pracownice komputerowe, które zapewnią rozwój i doskonalenie umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, a także podniosą atrakcyjność procesu edukacyjnego i jego dostosowanie do potrzeb współczesnych uczniów. Nauczyciele będą mogli tworzyć angażujące treści dydaktyczne, a uczniowie będą mogli uczestniczyć w interaktywnych lekcjach.

Inf. Gimnazjum im. E. Orzeszkowej w Białej Wacie

Historyczny sukces tenisisty z Solecznik

Turniej WTT Contender (World Pro Tour) w grupach wiekowych U-15 i U-17 odbył się w Batumi, (Gruzja), w dniach 26-29 września.

Marcin Frizel z Solecznik reprezentował litewską drużynę juniorów w tenisie stołowym. Młody zawodnik osiągnął znakomity wynik. W deblu w parze z Samirą Kodirową z Uzbekistanu, zajął trzecie miejsce w grupie wiekowej U-15. Jest to wyjątkowe osiągnięcie w historii sportu rejonu solecznickiego, kiedy nagroda jest zdobywana w zawodach na tak wysokim poziomie.

Gratulujemy Marcinowi i jego trenerowi Wiktorowi Frizielowi ze szkoły sportowej im. A. Ratkiewicza w Ejszyszkach zwycięstwa i życzymy jeszcze większej motywacji do gry w tenisa stołowego i kolejnych wygranych!

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Dzień Nauczyciela w Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach

Chwała nauczycielom

W ubiegły piątek, 4 października, z okazji Dnia Nauczyciela w Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, odbył się wyjątkowy koncert. Na to szczególne wydarzenie zaproszono nie tylko obecne grono pedagogiczne i administrację szkoły, ale także nauczycieli emerytów, którzy przez lata wspierali naszą szkolną społeczność. Wśród gości znaleźli się również byli absolwenci gimnazjum, którzy z radością powrócili w szkolne mury, by wspólnie z nauczycielami celebrować to święto.

Tegoroczna tematyka uroczystości była magiczna, inspirowana światem „Harry Pottera”. Nauczyciele przenieśli się w świat czarodziejów, wcielając się na chwilę w role uczniów Szkoły Magii i Czarodziejstwa. Jednym z elementów programu był pokaz chemiczny, w którym nauczyciele, pod czujnym okiem uczniów-czarodziejów, przeprowadzili niezwykle eksperymenty. Pełne kolorów i emocji, przypominały lekcje prosto z książek J. K. Rowling.

W trakcie zabawy miał miej-

sce quiz, podczas którego nauczyciele zgadywali, kto kryje się na zdjęciach stylizowanych na postaci z filmów o Harry Potterze. Kolejnym zadaniem było odgadywanie ulubionych zajęć i przedmiotów nauczycieli, co dostarczyło wiele radosnych chwil i wywołało uśmiechy

na twarzach zgromadzonych.

Na scenie nie zabrakło występów artystycznych. Uczniowie przygotowali piękny program, pełen śpiewu, tańca i humorystycznych scenek, które nawiązywały zarówno do szkolnej codzienności, jak i do magicznego świata czarodziejów.

Godny występ przedstawicieli Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Gdańsku

Duch sportowej rywalizacji i koleżeństwo

25-29 września grupa młodzieży z Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” miała zaszczyt reprezentować swoje stowarzyszenie w prestiżowym wydarzeniu, jakim był Junior Media World Cup 2024, który odbył się w Gdańsku.

Zawody zgromadziły młode talenty z całego świata, rywalizujące w różnych dyscyplinach sportowych oraz w tworzeniu etudy filmowej. Reprezentacja „Sokoła” wyróżniała się duchem sportowej rywalizacji i koleżeństwem.

Ekipa rowerowa miała dwa dni treningów na trasie, na wyspie Sobieszewo, na trasie do Krynicy Morskiej. Treningi prowadzone przez czołowych polskich kolarzy, w tym Andrzeja Sypytowskiego, wicemistrza olimpijskiego. W trakcie wyścigu o Puchar „Junior Media World Cup 2024” przedstawiciel Towarzystwa Andrzej Grigorjew, Mariana Zablocka, Sylwia Wiszniewsk, Honorata Tarasewicz i Edwin Milewski wzięli udział w zawodach. Jesteśmy dumni!

W czasie trwania wydarzenia odbyły się regaty żeglarskie, które zostały przeprowadzone w Narodowym Centrum Żeglarstwa w Górkach Zachodnich. W finałowych regatach wygrała międzynarodowa załoga Jarka Kusto – szefa Radia Kielce. Członkami grupy zwycięzców są nasi przedstawiciele: siostry stryjeczne Agnieszka i Milana Bojarin oraz Edgardas Kazimirenas. Młodzież potwier-

dziła, iż żeglarstwo sprawiło wiele fascynujących emocji!

W trakcie Festiwalu zaprezentowane również wybrane filmy premierowe zrealizowane w ostatnim czasie przez młodych twórców polonijnych. Drużyna naszych przedstawicieli zajęła czwarte miejsce z filmem „Buty” wśród zawodowych reżyserów i montażystów! Grupa młodzieżowa przez pryzmat filmu chciała pokazać, jak ważną rolę pełnią organizacje polonijne za granicą, szczególnie dla Polaków na emigracji. Autorzy pracy: Agata Kowalewska, Eduardas Grigorievas i Marta Žebelovičiūtė.

W ramach ogłoszonego przez Senat RP roku „Polskich Olimpijczyków” była zaprezentowana wystawa o Irenie Szewińskiej pn. „Irena Szewińska – polska olimpijka stulecia” wraz ze spo-

tkaniem Sławomirem Januszem Szewińskim. Irena Szewińska to ikona polskiego sportu, więc jej historia przedstawiana jest jako przykład sportowego wzorca.

Festiwal był doskonałą okazją do dialogu międzykulturowego i wspólnego odkrywania polskości jako fundamentu łączącego młodych Polaków z całego świata. Festiwal służyć będzie również integracji młodzieży ze środowisk polonijnych, w szczególności środowisk związanych z kulturą, sztuką oraz mediami i służyć będzie promocji polskiej kultury, historii i tradycji za granicami Polski.

Po zakończonych zawodach młodzi sportowcy mieli również okazję zwiedzić piękne miasto Gdańsk, które zachwyliło ich swoją historią oraz architekturą.

Inf. TG „Sokół” na Litwie

„Z dumą patrzymy wstecz, z odwagą w przyszłość”

(Dokończenie ze str. 1)
rokomli w Wilnie. Wyznała, że jest to dla niej ogromne wyzwanie i zaszczyt, że może przemawiać nie tylko jako dyrektorka tej wyjątkowej szkoły, ale również jako jej absolwentka, była nauczycielka, była wicedyrektorka.

Ponad 4000 absolwentów

Przez 70 lat ta polska szkoła przeszła niesamowitą drogę. W roku 1954 została szkołą średnią i otrzymała nr 19. Po upływie 35 lat, dzięki staraniom grona pedagogicznego i rodziców, nadano jej imię Władysława Syrokomli, a jako gimnazjum działa od 7 lat.

„Bez względu na te nazwy, „dziewiętnastka” czy „Syrokomlówka”, szkoła średnia czy gimnazjum, ludzie, którzy w niej się uczyli i pracowali w różnych okresach, uczą się i pracują obecnie, tworzą nadal zwartą rodzinę. Wiele przeciwności losu udało się nam przezwyciężyć, pokonać dzięki sile, energii, która tkwiła i tkwi w tych ludziach – podkreśliła Marcinkiewicz. Dodała, że ciągu

no do tych, którzy tworzyli historię szkoły, jak i do tych, którzy dbają o jej teraźniejszość i przyszłość.

Szkoła wielopokoleniowa

Obecna na uroczystości Rita Tamašūnaitė, posłanka na Sejm z ramienia AWPL-ZChR, podkreśliła wielopokoleniowość polskiej szkoły przy ul. Linkmenų, bo wielu jej absolwentów utrzymuje kontakt ze swoją szkołą, tu właśnie przyprawiając swoje dzieci i wnuki. „Znam wiele rodzin, w której jeden z rodziców jest absolwentem „Syrokomlówki” i chyba panujący tu duch patriotyzmu i miłość do swojej szkoły decyduje, że swoje dzieci również puszczają do tej szkoły. I tu nie chodzi o miejsce zamieszkania, a chodzi o potrzebę być w tej szkole, należeć do tej szkoły” – powiedziała posłanka. Przyznała, że dla niej „Syrokomlówka” kojarzy się przede wszystkim z działającym w tej szkole zespołem pieśni i tańca „Wilenka”, w którym, jak podkreśliła, dzieci i młodzież poprzez śpiew i taniec

Tomaszewski, prezes ZPL, poseł do Parlamentu Europejskiego.

„Mam ogromny zaszczyt w imieniu Związku Polaków na Litwie złożyć życzenia dla, powiedziałbym, najlepszej szkoły polskiej na Litwie. Zaryzykuję to powiedzieć, bo ukończyłem „jedenastkę”, ale swoich jakby chwalić nie wypada, ale naprawdę te dwie szkoły są najlepsze” – powiedział Tomaszewski.

Mówiąc o polskim szkolnictwie na Litwie podkreślił, że „po śmierci zbrodniarza Stalina nadarzyła się okazja, by polskie szkoły powstawały na Litwie, a dzisiaj bardzo ważne jest, aby je zachować”. Przywołał też rok 2015, kiedy to ministerstwo oświaty ociągało się z akredytacją „Syrokomlówki” jako gimnazjum. Zaniepokojeni rodzice zorganizowali wówczas pikietę. Jedność polskiej społeczności sprawiła, jak podkreślił Tomaszewski, że dzisiaj ta szkoła nadal działa i pomyślnie się rozwija. A dzięki przeprowadzonej parę lat temu gruntownej modernizacji Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie jest obecnie jedną z najnowocześniejszych szkół w kraju. Lider ZPL nazwał to „ogromnym sukcesem naszej zorganizowanej polskiej społeczności, gdy nasi radni na czele z ówczesną wicemerk Edytą Tamošiūnaitė doprowadzili do tego, że mamy najlepsze wa-

runki w naszej szkole”. Edyta Tamošiūnaitė, radna z ramienia AWPL-ZChR w Samorządzie m. Wilna dodała: „Obiecuję, że w Radzie wszyscy razem będziemy czuwać i zawsze wspierać tę szkołę”.

Rozpoznawalna w Europie

Edward Trusewicz, prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych wręczył na ręce dyrektorki Heleny Marcinkiewicz medal od Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych. Jak podkreślił, Unia, łącząca organizacje polonijne z 27 krajów europejskich, „zazwyczaj nie przyznaje dużo medali, zazwyczaj nie przyznaje medali placówkom oświatowym, zazwyczaj zarząd, który podejmuje decyzje, dość długo debatuje”. Natomiast w przypadku Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie zarząd podjął decyzję szybko i jednogłośnie. „Dlatego, że Państwa szkoła jest rozpoznawalna w Europie i tego gratuluję” – powiedział Trusewicz.

Z życzeniami dla społeczności gimnazjum przybył Andrzej Dudziński, charge d'affaires RP. „Państwa szkoła rozpoczyna kolejną dekadę nauczania polskich dzieci, mam szczerą nadzieję, że co najmniej równie udaną jak wszystkie poprzednie. To z jednej strony zaszczyt, ale też ogromna odpowiedzialność

i obowiązek, by podtrzymywać ogień polskości w kolejnych pokoleniach litewskich Polaków” – powiedział. I dodał: „Jestem głęboko przekonany, że kolejne pokolenia absolwentów tej i innych polskich szkół będą świetnymi adwokatami porozumienia polsko-litewskiego”.

Gratulacje z okazji jubileuszu złożył Jarosław Narkiewicz, przewodniczący Rady Polonii Świata.

Urodzinowy tort, zdjęcia i wspomnienia

Po części oficjalnej i programie artystycznym wszyscy obecni zostali zaproszeni na wspólny poczęstunek i jubileuszowy tort. Absolwenci mogli powspominać szkolne czasy, oglądając siebie na zdjęciach roczników szkoły, które były eksponowane w holu DKP. Albo popozować do zdjęć z kolegami i koleżankami ze szkolnej ławki na tle ścianki jubileuszowej. A przed uroczystością, przed południem, w kościele św. Rafała Archaniola została odprawiona Msza św. dziękczynna za całą społeczność gimnazjum – za byłych i obecnych nauczycieli, uczniów i rodziców.

W tym roku naukę w Gimnazjum im. Władysława Syrokomli rozpoczęło ponad 836 uczniów, w tym 64 pierwszoklasistów. Życzymy, by jak najlepiej wspominali czas spędzony w szkole.

Fot. Wiktor Jusiel

Złote Odznaki ZPL za zasługi w krzewieniu polskości na Litwie zostały wręczone przez prezesa ZPL dla zasłużonych pedagogów „Syrokomlówki”: Helenie Marcinkiewicz, Reginie Lewickiej, Marynie Taraszkiewicz i Wiktorowi Łowczykowski

70 lat szkołę ukończyło 4049 maturzystów, 66 promocji.

„70 lat to moment, w którym patrzymy wstecz z dumą, ale i z odwagą spoglądamy w przyszłość. Jestem pewna, że nasza wielopokoleniowa szkoła, wsparta tradycją, doświadczeniem, miłością do człowieka, do edukacji, poradzi sobie z każdym nowym wyzwaniem, z każdą reformą. Niech ten jubileusz będzie przypomnieniem, że nasze gimnazjum to wielka rodzina, która trwa i będzie trwała jeszcze wiele lat” – mówiła dyrektorka „Syrokomlówki”.

Wiele pięknych i wzruszających słów padło z okazji tak pięknego jubileuszu. Odczytano życzenia od premier, przewodniczącej Sejmu, mera Wilna. Gratulacje i podziękowania płynęły z ust gości i absolwentów. M. in. Tomas Tomilinas, poseł na Sejm i absolwent „Syrokomlówki” przyznał, że dopiero teraz, gdy został rodzicem, zrozumiał, „jak wiele robią nauczyciele dla naszych dzieci”. Słowa uznania skierowano zarów-

uczają się szacunku do tradycji, zachowania tożsamości narodowej.

Zebrani na uroczystości absolwenci i goście mieli właśnie możliwość obejrzyć występ „Wilenki”, będącej wizytówką Gimnazjum im. Władysława Syrokomli. Zespół, który dwa lata temu świętował 50-lecie istnienia, zaprezentował polskie tańce i piosenki, w tym wiązankę pieśni Stanisława Moniuszki. Podczas gali wystąpili też absolwenci szkoły, znani artyści, muzycy, poeci, m.in. wokalistka Ewa Rawłusiewicz, saksofonista Jan Maksymowicz, poeta Aleksander Śnieżko.

Za zasługi w krzewieniu polskości

Obchody jubileuszu były okazją do uhonorowania zasłużonych nauczycieli. Złote Odznaki Związku Polaków na Litwie za zasługi w krzewieniu polskości na Litwie otrzymali: Helena Marcinkiewicz, Regina Lewicka, Maryna Taraszkiewicz i Wiktor Łowczyk. Odznaczenia wręczył Waldemar

Tydzień seniora w placówkach Centrum Kultury w Rudominie

Młodzi duchem i aktywni

„Starsi ludzie są mostem między przeszłością a przyszłością. Jeśli zniszczymy ten most, stracimy korzenie i kierunek” – powiedział Kofi Annan – ghański dyplomata i mąż stanu, sekretarz generalny ONZ, laureat Pokojowej Nagrody Nobla.

Trudno z tym się zgodzić. Seniorzy są nie tylko źródłem mądrości, ale również wpływają na kształtowanie społeczeństwa na

różne sposoby. Są filarami społeczności, nauczycielami i mentorami, a także inspirują całe pokolenia. Niezależnie od tego, czy są to nasze babcie i dziadkowie, sąsiedzi, czy znane osobowości, warto docenić ich wkład i dać im miejsce, które im się należy.

O seniorach i ich roli w społeczeństwie pamięta Centrum Kultury w Rudominie. Z okazji Międzynarodowego Dnia Osób

Starszych, który jest obchodzony 1 października, placówka okres od 30 września do 4 października ogłosiła tygodniem seniora. Przystosowano niezwykle bogaty program, który oferował udział w warsztatach twórczych, koncertach, spotkaniach i wieczorach tanecznych, które odbywały się w Centrum Kultury w Rudominie oraz jego filiach.

Seniorzy mieli możliwość wy-

kazać swoją kreatywność i pomysłowość uczestnicząc w przeróżnych warsztatach twórczych. 30 października w Centrum Kultury w Rudominie odbyły się warsztaty twórcze „Wiązanka zapachów”. Podczas zajęcia uczestnicy własnoręcznie wykonywali twarde kaziodelka.

Zaś 1 października w Czarnym Borze odbyły się warsztaty „Moje ozdoby”, podczas których seniorzy poznawali subtelnosci tworzenia biżuterii i własnoręcznie wykonali cudowne broszki.

3 października w filii Centrum Kultury w Rudominie w Rukojniach zostały zorganizowane warsztaty „Kwiaty z filcu”. Podczas zajęcia edukacyjnego, które odbyło się 4 października w filii Centrum Kultury w Rudominie w Ławaryszkach uczestnicy wykonywali piękne dekoracje – kompozycje w szklankach. A w filii w Grygajciach odbyły się warsztaty „Wolność twórcza”.

W Centrum Kultury w Rudominie oraz jego filiach w Zujunach, Ciechanowiskach, Szumsku, Kowalczukach, Rukojniach oraz Ławaryszkach odbyły się spotkania seniorów z funkcjonariuszami policji litewskiej „Bądź

czujny, nie daj się oszukać”. Podczas tych spotkań seniorzy dowiedzieli się o różnych formach oszustw. Funkcjonariusze policji opowiedzieli również o tym, jak nie dać się oszukać i jak reagować w podobnych sytuacjach.

W ramach tygodnia seniora zostały zorganizowane koncerty. 3 października koncert „Piosenki mej młodości” odbył się w filii w Czarnym Borze, a 4 października – koncert „My razem” w filii w Mariampolu i koncert „Złoty czas” w filii w Ciechanowiskach. Podczas koncertów dopisywał dobry humor, seniorzy świetnie się bawili.

W parku w Skojdziszkach odbył się wieczór taneczny z muzyką na żywo dla seniorów „Młodości wróć”. Wieczorek taneczny cieszył się dużym zainteresowaniem.

Muzyka, tańce, warsztaty twórcze, ciekawe spotkania i rozmowy – wszystko to zapewniło uczestnikom imprez wspaniałe nastroje i niezapomniane chwile. Seniorzy rejonu wileńskiego po raz kolejny udowodnili, że są młodzi duchem i ciągle aktywni.

Inf. i foto Centrum Kultury w Rudominie

Historyczny powrót

(Dokończenie ze str. 1)

Uroczystość poprzedziła Msza św., której przewodniczył biskup koszedarski Jonas Ivanauskas. Wśród koncelebransów był proboszcz parafii pw. św. św. apostołów Piotra i Pawła ks. prałat Wojciech Górlicki.

Odbudowa kaplicy na autentycznym miejscu, niestety, nie była możliwa, gdyż obecnie jej fundamenty znajdują się pod rondem ulic Antokolskiej i Holenderskiej. Odbudowana kapliczka stała więc na pobliskim placu, w odległości około 18 metrów od jej poprzedniego miejsca historycznego, maksymalnie zachowując dawną oś wizualną od obecnej ulicy Tadeusza Kościuszki.

Kaplica Pana Jezusa przed kościołem św. św. Piotra i Pawła wzniesiono dla upamiętnienia miejsca, w którym znajdowały się najwcześniejsze drewniane kościoły i cmentarz. Najwcześniejsze źródło wskazujące na lokalizację kaplicy pochodzi z początku XVIII wieku (do 1737 r.).

Z zachowanych źródeł wiado-

mo jak wyglądała kaplica, gdyż została uwieczniona na starych fotografiach, pocztówkach, rysunkach. Była to ceglana, otynkowana, dwupoziomowa barokowa kompozycja, harmonijnie wkomponowana w ówczesne otoczenie. Obok kaplicy rosła ogromna stara lipa, zwana także lipą Gosztowta – według przekazów zasadził ją Piotr Gosztowt (pierwsza połowa XIV wieku).

Po II wojnie światowej, kiedy w czasach sowieckich rozpoczęła się odbudowa ulic, zostały zburzone niektóre budynki należące do kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła. Około 1953 roku taki los spotkał również stojącą przed kościołem kapliczkę Pana Jezusa. Przed rozbiórką kaplicy wykonano jej rysunki. Na ich podstawie i powstał projekt odbudowy.

Kaplica ma wysokość 8,5 m. W jej dolnej kondygnacji umieszczony został dębowy krucyfiks – krzyż z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego, natomiast w kondygnacji górnej – wykonana ze stiuku figura Matki Bożej Bolesnej. Na postumencie w dolnej kondygnacji

umieszczono w trzech językach – polskim, litewskim i angielskim – słowa św. Jana Pawła II: „Nie dopuść już nigdy, by bracia w wierze stali się wrogami, podzieleni przez odmienne interesy, język, narodowe sztandary, tradycje i gwałtowne namiętności”.

Słowa te wypowiedział podczas swojej pielgrzymki na Litwę, gdy 5 września 1993 r. modlił się na Cmentarzu Antokolskim przy grobach poległych za wolność Litwy 13 stycznia 1991 roku. Dodajmy, że plac przed kościołem pw. św. św. apostołów Piotra i Pawła na-

zwano imieniem papieża Polaka.

Odbudowę barokowej kapliczki sfinansowała fundacja charytatywna „Fondas Janukonis”, a prace budowlane wykonała spółka „Žiburtuva”.

Inf. wł.
Fot. Jerzy Karpowicz

W stolicy

W Wilnie działa specjalna infolinia na temat obrony cywilnej

Aby jeszcze skuteczniej informować mieszkańców Wilna o kwestiach związanych z obroną cywilną, Samorząd m. Wilna uruchomił specjalną linię telefoniczną – 19101. Dzwoniąc pod wskazany numer telefonu mieszkańcy będą mogli zadawać nurtujące ich pytania dotyczące obrony cywilnej. Konsultacje będą udzielane w godzinach pracy samorządu.

Pracownicy stołecznego samorządu będą udzielać konsultacji na podstawie informacji uzyskanych od Departamentu Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa (PAGD) i Ministerstwa Ochrony Kraju. W sprawie udzielania wsparcia emocjonalnego samorząd konsultował się ze specjalistami Litewskiego Czerwonego Krzyża.

Tematy rozmów będą rejestrowane, by wyróżnić problemy najbardziej nurtujące mieszkańców Wilna. Dzięki uważnemu monitorowaniu i analizowaniu sytuacji zostaną podjęte dodatkowe środki w celu wzmocnienia wiedzy na temat ochrony ludności.

Konsultacje będą udzielane w godzinach pracy samorządu – od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8.00 do 17.00, piątki – od 8.00 do 15.45. W przypadku sytuacji nadzwyczajnej numer 19101 pełniłby funkcję gorącej linii, gdzie udzielana byłaby aktualna informacja w związku z sytuacją kryzysową.

Uruchomienie infolinii 19101 (długi numer tej linii +370 5 204 96 04) jest częścią Planu Polityki Obronnej Wilna.

Plany obrony cywilnej, zalecenia, materiały edukacyjne i inne istotne informacje dla mieszkańców Wilna publikowane są na stronie <https://vilnius.lt/saugumas/>.

Na stronie internetowej It72. It dostępna jest informacja PAGD. Ministerstwo ochrony kraju podaje rekomendacje w publikacji „Jei krizė arba karas: kaip elgtis” („W przypadku kryzysu lub wojny: jak postępować”).

6 mln euro na odnowę podwórek

Od października mieszkańcy mogą ubiegać się o bezpłatne uporządkowanie podwórek przy starych blokach mieszkalnych. Samorząd m. Wilna zaktualizował poprzedni Program Sąsiedztw. Odtąd wziąć w nim udział będzie znacznie łatwiej.

W ostatnich latach w stolicy zachodzi wiele pozytywnych zmian: odnawiane są ulice i boiska sportowe przy placówkach oświatowych, modernizowana jest komunikacja miejska, chronione i zakładane są tereny zielone.

Wiele uwagi poświęca się również porządkowaniu i odnowie podwórek bloków wielomieszkalnych, tzw. sąsiedztw. Chętni udziału w zaktualizowanym Programie Sąsiedztw mieszkańcy będą mogli wyremontować ścieżki dla pieszych, chodniki, parkingi, kanalizację deszczową. Uwzględniany jest również fakt, że mieszkańcy wielu bloków mieszkalnych stale pielęgnują swoje podwórka, sadzą rośliny i dbają o zieleń przy domach. Jak podkreśla kierownik administrującej Program Sąsiedztw placówki „Atnaujinkime miestą” Eglė Randytė, ważne jest pielęgnowanie tej tradycji.

Obecnie w Wilnie jest ogółem 1 288 tzw. sąsiedztw o łącznej powierzchni ponad 1 000 hek-

tarów. Zaktualizowany Program Sąsiedztw skierowany do wszystkich tzw. sąsiedztw w Wilnie, w których bloki mieszkalne wybudowane zostały przed 31 grudnia 2002 roku. Mieszkańcy, którzy chcieliby sprawdzić granice swego tzw. sąsiedztwa, mogą to zrobić, wprowadzając swój adres na interaktywnej mapie Wilna.

Jeżeli tzw. sąsiedztwo spełnia kryteria dotyczące roku budowy bloków mieszkalnych, jego członkowie powinni zainicjować głosowanie i podjęcie decyzji ws. udziału w programie. Podczas głosowania mieszkańcy wybierają swego przedstawiciela czy przedstawicieli, którzy będą administrowali proces i reprezentowali tzw. sąsiedztwo. Wybrany

przedstawiciel składa podpisany przez wszystkich członków sąsiedztwa wniosek do Administracji Samorządu m. Wilna i administratora programu.

Celem programu jest stworzenie technicznych, instytucjonalnych, prawnych i finansowych środków, by Samorząd m. Wilna mógł przyznać finansowanie na odnowę tzw. sąsiedztw. Ma też na celu zachęcenie mieszkańców do aktywniejszego dbania o środowisko mieszkalne poprzez stworzenie dla nich dogodniejszych warunków i zwiększenie finansowania. Z dotychczasowych 10 euro za 1 m kw. niezabudowanego terytorium tzw. sąsiedztwa finansowanie zostało zwiększone do 70 euro za 1 m kw.

Tradycyjny Tydzień Filmu dla Seniora

Zapoczątkowana w ubiegłym roku inicjatywa – Tydzień Filmu dla Seniora – powraca! W dniach 12-18 października wstęp na specjalne seanse w kinie będzie dla seniorów bezpłatny – wystarczy, że w kasie kina okazą zaświadczenie potwierdzające ich wiek. W tym roku seniorów czeka też nowość – Dzień Seniora, w trakcie którego będą mieli okazję zapoznać się z usługami oferowanymi w Wilnie osobom starszym.

Odbędzie się ponad 20 pokazów filmowych. Starannie dobrany repertuar obejmie aż 13 różnych filmów, które wysoko ocenionych na litewskich i zagranicznych festiwalach.

Maraton Tygodnia Filmu dla Seniora otworzy dramat psychologiczny Laurynasa Bareišy „Sesės” (Siostry), który zdobył dwie główne nagrody – dla najlepszego reżysera i najlepszego aktora – na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Locarno.

Seniorzy będą mogli również obejrzeć inne filmy litewskich twórców: „Irklais per Atlantą” A. Valujavičiausa, „Mūza” A. Marcinkevičiūtė, „Per arti” A. Urbaitė, „Mamutų medžioklė” A. Stonytė. Niektóre z filmów będą wyświetlane dwa razy w tygodniu.

W tym roku do inicjatywy dołączy również festiwal filmowy „Kino pavasaris” i „Nepatogus kinas”, seniorzy będą mogli więc zapoznać się z twórczością zagranicznych mistrzów kina.

Tydzień Filmu dla Seniora rozpocznie się 12 października w centrum filmowym „Forum Cinemas Vingis”, gdzie tego dnia odbędzie się również Dzień Seniora.

Seniorzy i ich bliscy będą mogli więcej się dowiedzieć o usługach świadczonych osobom starszym w Wilnie. Sieć handlowa „Iki” z kolei ufundowała przekąski.

Dzień Seniora jest bezpłatny i otwarty dla wszystkich, natomiast filmy dla seniorów można będzie bezpłatnie obejrzeć jedynie za okazaniem w kasie centrum filmowego dokumentu potwierdzającego wiek. Po okazaniu w kasie legitymacji osoby niepełnosprawnej, towarzysząca seniorowi osoba również będzie mogła obejrzeć film bezpłatnie.

Do specjalnie dla nich zarezerwowanych sal seniorów zaprasza kina „Pasaka”, „Skalvija”, „Forum Cinemas Vingis” i „Multikino” (w centrum handlowym „Ozas”). Liczba miejsc w salach kinowych jest ograniczona. Większość sal dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Informacja o tym podana jest przy opisie konkretnego filmu.

Odrodzi się ogród znanego botanika Józefa Strumiły

Na Starym Mieście w Wilnie, pomiędzy ulicami V. Šopeno, Šv. Stepono i Sodų, stołeczny samorząd planuje uporządkować teren, przekształcając go w cichą, zieloną przestrzeń rekreacyjną dla mieszkańców i pasażerów oczekujących na autobusy lub pociągi.

Wspólnie z wilanianami przygotowano zadanie dla projektantów, a teraz prezentowane są propozycje projektowe zagospodarowania terenu, opracowane przez firmy „Bauland” i „Aketuri Architektai”. Obecnie teren nie jest dostosowany do potrzeb mieszkańców jako miejsce rekreacji i wypoczynku, a na Starym Mieście i w pobliżu dworca brakuje terenów zielonych. Na działce o powierzchni 60 arów planowane jest utworzenie strefy rekreacyjnej, urządzenie nowego placu zabaw i ścieżek spacerowych oraz ustawienie ławek.

Planowany park już nosi już nazwę Ogród Strumiły, na cześć słynnego botanika i prekursora nauk ogrodniczych na Litwie – Józefa Strumiły. W tym miejscu w XVIII - XIX wieku przyrodnik założył tu swój ogród z różnymi roślinami i drzewami owocowymi. Od tego też wzięła się nazwa pobliskiej ulicy Sodų (Sadowa).

Główna idea projektowanej przestrzeni została zaczerpnięta z miejskiego, stworzonego przez Strumiłę ogrodu. Drzewa owocowe zostaną posadzone w celu interpretacji klasycystycznych struktur kompozycyjnych z czasów Strumiły. W centrum ogrodu zaplanowano baldachim z drzewem owocowym, który powstał na podstawie szkiców ogrodnika. Planowane jest także ustawienie tablic informacyjnych, które będą informować zwiedzających o interpretacji twórczości i pomysłów Strumiły. W środku ogrodu powstanie przestrzeń, która będzie stanowić centrum kompozycyjne całego terytorium. Strefa ta podzieli ogród na trzy części: północna – cichy sad owocowy, południowa – aktywny wypoczynek na placu zabaw, wschodnia – główne wejście do parku i ścieżki prowadzące przez kwietniki do centrum. Rosnące na tym terenie klony zostaną zachowane.

Obecnie Ogród Strumiły ma kształt nieregularnego wielokąta, a dostęp do terenu możliwy jest jedynie od strony ul. Sodų albo od ul. Šv. Stepono wydeptanymi pomiędzy blokami ścieżkami. Dlatego przygotowany jest plan detaliczny terenu dworca autobusowego i Ogród Strumiły, w którym planuje się utworzenie nowych wejść i serwitutów.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 10 października	Piątek 11 października	Sobota 12 października	Niedziela 13 października	Poniedziałek 14 października	Wtorek 15 października	Środa 16 października
20°C	17°C	11°C	11°C	10°C	10°C	12°C
15°C	10°C	7°C	7°C	6°C	6°C	6°C
Księżyc:						
1 KWADRA		PEŁNIA		OSTATNIA KWADRA		NÓW

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 10 października

Dzień Zdrowia Psychicznego

Słońce: wsch. – 7.38, zach. – 18.31
Długość dnia – 10 godz. 52 min.

Daniela, Franciszka, Jana, Leona

Piątek, 11 października

Słońce: wsch. – 7.40, zach. – 18.29
Długość dnia – 10 godz. 48 min.

Aldony, Emila, Marii, Zenaidy

Sobota, 12 października

Słońce: wsch. – 7.42, zach. – 18.26
Długość dnia – 10 godz. 44 min.

Edwina, Eustachego, Maksymiliana

Niedziela, 13 października

Słońce: wsch. – 7.44, zach. – 18.24
Długość dnia – 10 godz. 40 min.

Daniela, Geralda, Honorata, Karpa, Teofila, Wacława

10 PAŹDZIERNIKA

1922 – zmarł Mieczysław Jaroński, wirtuoz skrzypiec, prof. konserwatorium w Odessie (ur. 1861).

– rozpoczęły się pierwsze powszechne wybory do litewskiego Sejmu (10-11 X).

2012 – zmarł Jerzy Jarocki, reżyser teatralny, pedagog, tłumacz i dramaturg, określany jako „jeden z najważniejszych reżyserów teatralnych w polskim teatrze powojennym”, członek PAU (ur. 1929).

11 PAŹDZIERNIKA

1922 – został zawarty rozejm w wojnie grecko-tureckiej. Grecy ewakuowali swoje wojska z terenów wciąż zajmowanych, czyli Tracji Wschodniej i Cieśniny Bosfor.

1962 – rozpoczął się obrady II Sobór Watykański, podjęte decyzje zmieniły oblicze Kościoła katolickiego (zakończył się 8 XII 1965); inicjator – papież Jan XXIII.

12 PAŹDZIERNIKA

1492 – po 70 dniach żeglugi Krzysztof Kolumb, na czele flotylii złożonej z trzech statków, dopłynął do wysp nazwanych później Wyspami Bahama – data odkrycia Ameryki. W Ameryce – Columbus Day, święto narodowe w Hiszpanii.

2012 – aktor Brad Pitt został pierwszą męską twarzą „Chanel No.5”.

13 PAŹDZIERNIKA

1822 – zmarł Antonio Canova, włoski rzeźbiarz, malarz i architekt, (*Kupidyn i Psyche, Trzy Gracje*)

Poniedziałek, 14 października Dzień Edukacji Narodowej w Polsce

Słońce: wsch. – 7.46, zach. – 18.22
Długość dnia – 10 godz. 36 min.

Alana, Bernarda, Fortunaty, Kaliksta, Małgorzaty, Rustyka

Wtorek, 15 października Światowy Dzień Niewidomych

Słońce: wsch. – 7.48, zach. – 18.19
Długość dnia – 10 godz. 31 min.

Brunona, Drogosława, Jadwigi, Teresy, Sewera

Środa, 16 października Światowy Dzień Wyżywienia

Słońce: wsch. – 7.50, zach. – 18.17
Długość dnia – 10 godz. 26 min.

Ambrożego, Gerarda, Walentego

(ur. 1757).

1942 – urodził się Jan Kanty Pawluśkiewicz, kompozytor piosenek, muzyki teatralnej (opera *Kur zapiał*), filmowej (*Bohater roku*).

– pierwsze oddziały amerykańskie wylądowały na Guadalcanal (Wyspy Salomona).

14 PAŹDZIERNIKA

222 – został zabity podczas zamieszek na Zatybrzu (Rzym) papież Kalikst (Callixtus) I, święty; zbudował katakumby przy via Appia.

2012 – Felix Baumgartner wykonał skok ze stratosfery (ok. 39 km) – spadł swobodnie przez 4 min. i 22 s., wylądował po 9 min. i 3 s.

15 PAŹDZIERNIKA

1922 – urodził się we Lwowie Aleksander Jan Gella, prof. socjologii (zm. 2014); kapral AK, brał udział w rozpracowywaniu rakiet V2.

1997 – na pustyni w Nowadzie Brytyjczyk Andy Green na samolocie z napędem odrzutowym Thrust SSC przekroczył barierę dźwięku (prędkość 1227,985 km/h).

16 PAŹDZIERNIKA

1972 – urodził się Dariusz Kasparaitis, najlepszy litewski hokeista, mistrz olimpijski (1992 z reprezentacją WNP), mistrz Dywizji NHL (1998 z Pittsburgh Penguins), prezydent litewskiej Narodowej Ligi Hokeja na Lodzie (lit. NLRL).

WL P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

40. edycja Warszawskiego Festiwalu Filmowego

84 filmy pełnometrażowe, w tym aż 26 premier światowych, zostanie zaprezentowanych w kinach Atlantic, Kinoteka i Iluzjon w ramach 40. edycji Warszawskiego Festiwalu Filmowego. Jedno z najważniejszych wydarzeń filmowych w Polsce potrwa od 11 do 20 października. W uroczystej gali otwarcia Festiwalu w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej uczestniczył Sławomir Rogowski, podsekretarz stanu w MKiDN.

Podczas uroczystości wiceminister Rogowski wręczył odznaki honorowe „Zasłużony dla Kultury Polskiej” wieloletnim pracownikom Warszawskiej Fundacji Filmowej: Agacie Szymańskiej, Ewie Więckowskiej-Miętkiewicz oraz Ryszardowi Miętkiewiczowi.

Odznaczeni

Agata Szymańska – związana z Warszawskim Festiwalem Filmowym od początku jego istnienia. Od 1995 r. pełni funkcję wiceprezesa zarządu Warszawskiej Fundacji Filmowej. Odpowiada za kwestie organizacyjne i finansowe, m.in. za relacje i rozliczenia z urzędami wspierającymi WFF.

Ewa Więckowska-Miętkiewicz – pod koniec lat 80. dołączyła do

zespołu Warszawskiego Festiwalu Filmowego. W 1995 r. została prezesem zarządu Warszawskiej Fundacji Filmowej. Zajmowała się m.in. przygotowaniem strategii rozwoju WFF. Jest zaangażowana zarówno w prace programowe (selekcja filmów na WFF), organizacyjne i marketingowe (doroczna kampania WFF), jak również redakcyjne (katalog WFF, strona internetowa, profile w mediach społecznościowych).

Ryszard Miętkiewicz – na przełomie lat 80. i 90. dołączył do ze-

społu Warszawskiego Festiwalu Filmowego. Na początku pełnił funkcję selekcjonera WFF. Od 2007 roku jest kuratorem Konkursu Wolny Duch, w ramach którego prezentowane są filmy niezależne i nowatorskie. Zajmował się również graficznym opracowaniem wydawnictw WFF, m.in. katalogu festiwalu i targów CentEast. W latach 1994-2008 uczestniczył w tworzeniu projektów plakatów WFF.

Warszawski Festiwal Filmowy

Festiwal zapoczątkował I Warszawski Tydzień Filmowy zorganizowany w 1985 r. przez DKF „Hybrydy”. Od 1995 r. Festiwal organizuje Warszawska Fundacja Filmowa. W 2009 roku dołączył on do elitarnego grona wydarzeń akredytowanych przez Międzynarodową Federację Stowarzyszeń Producentów Filmowych jako międzynarodowe konkursowe festiwale filmowe.

40. Warszawski Festiwal Filmowy potrwa od 11 do 20 października. Zaprezentowane zostaną 84 filmy pełnometrażowe, w tym: 26 premier światowych, 18 międzynarodowych, 6 europejskich, 5 wschodnioeuropejskich oraz 20 polskich. Oprócz tego festiwalowa publiczność będzie miała okazję obejrzeć 58 filmów krótkometrażowych w ramach kilku różnych sekcji konkursowych i pozakonkursowych.

Filmem otwarcia WFF będzie „Kulej. Dwie strony medalu” w reżyserii Xawerego Żuławskiego - historia Jerzego i Heleny Kulejów. Natomiast na zamknięcie festiwalu zostanie pokazany rumuńsko-belgijsko-holandzki film „Najeżdźcy” (reż. Teodora Ana Mihai), jeden z piętnastu filmów w konkursie międzynarodowym, który w Warszawie będzie miał światową premierę.

Program Festiwalu, a także informacje o wydarzeniach towarzyszących – spotkaniach, pokazach, warsztatach – można znaleźć na stronie: <https://wff.pl>.

ŚMIECH NA ZDROWIE

Dziewczyna do przyjaciółki:
– Ty już masz obsesję na punkcie diety!

– Nie, Kalorio, tylko ci się tak wydaje.
– Jestem Karolina...

◆ ◆ ◆ ◆

– Mieszkasz obok pracy. Czy jesz obiad w domu?

– Nie, nie mogę zmusić się do chodzenia do pracy dwa razy dziennie.

◆ ◆ ◆ ◆

Aby podkova nad drzwiami przynosiła szczęście i chroniła, musisz ją usunąć i zamiast tego zainstalować kamerę monitoringową.

◆ ◆ ◆ ◆

Minister oświaty Rosji planuje usunąć z matur język obcy, bo to ułatwia ludziom emigrację z kraju.

Kolejne do eliminacji są: geografia (żeby nie wiedzieli, dokąd emigrować) oraz historia (żeby nie wiedzieli, dlaczego emigrować).

◆ ◆ ◆ ◆

Kiedy potrzebowałem pracy, musiałem napisać list motywacyjny. Przygotowałem zatem fałszywe ogłoszenie o pracę i około 200 osób wysłało swoje aplikacje. Z nich wybrałem najlepszy list motywacyjny jako własny.

◆ ◆ ◆ ◆

Zasady walki politycznej:
1. Jeśli o coś warto walczyć, tym bardziej warto walczyć nieuczciwie.

2. Nie kłam, nie oszukuj, nie kradnij... niepotrzebnie.

3. Szczera odpowiedź może

przynieść tylko problemy.

4. Fakty, bez względu na to, czy są interesujące, nie mają znaczenia.

5. Prawda jest zmienna.

6. Obietnica nie jest gwarancją.

◆ ◆ ◆ ◆

Elon Musk jest żonaty zaledwie dwa lata, ale już planuje sprzedać swój cały ziemski dobytek i wynieść się na Marsa.

Czy jeszcze czegoś trzeba, zrozumieć sens małżeństwa?

◆ ◆ ◆ ◆

Jeśli się mylisz i zamkniesz się, jesteś mądry.

A jeśli masz rację i zamkniesz się, jesteś żonaty.

◆ ◆ ◆ ◆

Demokracja jest wtedy, gdy każdy może wybrać własną diagnozę.

◆ ◆ ◆ ◆

Paranoiczne jest to, że politolodzy prognozują z mniejszą dokładnością, niż pisarze science-fiction.

◆ ◆ ◆ ◆

Poszedłem do łódki w nocy, kiedy wszyscy spali.

Byłem trzeci w kolejce.

◆ ◆ ◆ ◆

Jestem w pracy. Wyciągam z łódki dwulitrową colę, nagle wpada szef i mówi:

– O, mnie też należy!

Jak wytłumaczyć, że to jest już z whisky?

◆ ◆ ◆ ◆

Postanowiłem przejść na zdrowy tryb życia. Obieram na śniadanie mandarynkę, a ta jak mi prysnęła sokiem w oko!

Kielbasa by mi tego nie zrobiła.